

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 mars 2005

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'arrêté royal n° 72
du 10 novembre 1967 relatif à la pension
de retraite et de survie des travailleurs
indépendants en ce qui concerne
la suspension et le recouvrement
du droit à la pension de survie**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS SCIENTIFI-
QUES ET CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES
MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE
PAR
MME Anne **BARZIN**

SOMMAIRE

I. Discussion	3
II. Votes	5

Documents précédents:

Doc 51 **0207/ (S.E. 2003):**

001: Proposition de loi de M. Bacquelaine, Mme Cahay-André et M.
Chastel.

002: Farde.

003: Amendement.

Voir aussi:

005 : Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 maart 2005

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 72
van 10 november 1967 betreffende het
rust- en overlevingspensioen der
zelfstandigen wat de schorsing en de
herkrijging van het recht op een
overlevingspensioen betreft**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID,
HET ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE
INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW Anne **BARZIN**

INHOUD

I. Bespreking	3
II. Stemmingen	5

Voorgaande documenten:

Doc 51 **0207/ (B.Z. 2003):**

001: Wetsvoorstel van de heer Bacquelaine, mevrouw Cahay-André en de
heer *Chastel*.

002: Kaft.

003: Amendement.

Zie ook:

005 : Tekst aangenomen door de commissie.

**Composition de la commission à la date du dépôt du rapport /
Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag:**
Voorzitter / Président: Paul Tant

A. — Membres titulaires/Vaste leden:

VLD	Guy Hove, Pierre Lano, Georges Lenssen
PS	Véronique Ghenne, Karine Lalieux, Sophie Pécriaux
MR	Anne Barzin, Philippe Collard, Richard Fournaux
sp.a-spirit	Magda De Meyer, Dalila Douifi, Koen T'Sijen
CD&V	Trees Pieters, Paul Tant
Vlaams Blok	Ortwin Depoortere, Jaak Van den Broeck
cdH	Melchior Wathelet

B. — Membres suppléants/Plaatsvervangers:

Ingrid Meeus, Bart Tommelein, Luk Van Biesen, Ludo Van Campenhout
Jacques Chabot, Valérie Déom, Camille Dieu, Eric Massin
Valérie De Bue, Robert Denis, Corinne De Permentier, Dominique Tilmans
Anne-Marie Baeke, Philippe De Coene, Annemie Roppe, Greet van Gool
Katrien Schryvers, Simonne Creyf, Mark Verhaegen
Hagen Goyaerts, Staf Neel, Frieda Van Themsche
Benoît Drèze, Damien Yzerbyt

C. — Membre sans voix délibérative/ Niet-stemgerechtigd lid:

ECOLO	Muriel Gerken
-------	---------------

cdH	: Centre démocrate Humaniste
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	: Front National
MR	: Mouvement Réformateur
N-VA	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	: Parti socialiste
sp.a - spirit	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	: Vlaams Belang
VLD	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 51 0000/000:	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkorting en bij de nummering van de publicaties:

DOC 51 0000/000:	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail: publicaties@deKamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 4 et 18 novembre 2003 et du 15 mars 2005.

Par dérogation à l'article 82, 1° du règlement de la Chambre, la commission décide à l'unanimité de passer immédiatement au vote final de la proposition au cours de la séance du 15 mars 2005.

I — DISCUSSION

M. Daniel Bacquelaine (MR), auteur de la proposition de loi, renvoie aux développements de sa proposition de loi (DOC 51 0207/001).

La proposition de loi fait l'objet d'un *amendement n°1* (DOC 51 0207/003), introduit par *Mme Greet Van Gool (sp.a-spirit)*.

Le but principal de l'amendement, comme celui de la proposition de loi, est de supprimer une discrimination existant actuellement entre les indépendants et les salariés, concernant le nouvel octroi d'une pension de survie. Lorsqu'une pension de survie est accordée, que la survenance d'un événement a pour effet de supprimer le droit à cette pension et qu'une modification ultérieure des circonstances donne à nouveau droit à cette pension, les salariés peuvent automatiquement obtenir cette réouverture de droit tandis que les indépendants doivent réintroduire une nouvelle demande.

Il s'agit donc de donner les mêmes facilités administratives aux indépendants qu'aux salariés dans ce domaine; pour ce faire, la survenance de l'événement enlevant le droit à la pension de survie n'a pas pour effet de supprimer le droit à la pension mais simplement de le suspendre. Lors d'une éventuelle demande ultérieure justifiée par un changement de circonstances, l'indépendant(e) ne devra donc pas réintroduire une nouvelle demande; il (elle) ne devra pas non plus reconstituer un nouveau dossier.

L'amendement a pour but d'apporter certaines précisions par rapport à la proposition initiale:

– tout d'abord en adaptant la terminologie de la version néerlandaise de la proposition (il s'agit de remplacer les termes «*overlevende echtgenoot*» par les termes «*langstlevende echtgenoot*»);

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 4 en 18 november 2003 en 15 maart 2005.

In afwijking van artikel 82, 1°, van het Reglement van de Kamer, beslist de commissie eenparig meteen tijdens de vergadering van 15 maart 2005 over te gaan tot de eindstemming over het wetsvoorstel.

I — BESPREKING

De heer Daniel Bacquelaine (MR), indiener van het wetsvoorstel verwijst naar de toelichting bij zijn wetsvoorstel (DOC 51 0207/001).

Mevrouw Greet Van Gool (sp.a-spirit) dient *amendement nr. 1* met betrekking tot dit wetsvoorstel (DOC 51 0207/003) in.

Net zoals het wetsvoorstel strekt dit amendement er hoofdzakelijk toe komaf te maken met de thans bestaande discriminatie tussen de zelfstandigen en de werknemers wat de hernieuwde toekenning van een overlevingspensioen betreft. Zo een overlevingspensioen wordt toegekend en de betrokkene vervolgens door een gebeurtenis er niet langer recht op heeft, maar uiteindelijk door latere, gewijzigde omstandigheden weer wel, dan kunnen werknemers automatisch het herstel van dat recht verkrijgen, terwijl zelfstandigen een nieuwe aanvraag moeten indienen.

Het is dus de bedoeling terzake aan de zelfstandigen dezelfde administratieve faciliteiten te verlenen als aan de werknemers. Om zulks te bewerkstelligen, wordt ervoor gezorgd dat de gebeurtenis waardoor de betrokkene het recht op het overlevingspensioen verliest, niet tot gevolg heeft dat het recht op het pensioen vervalt, maar eenvoudigweg dat dat recht wordt geschorst. Bij een latere, gerechtvaardigde aanvraag ingevolge gewijzigde omstandigheden zal de zelfstandige dus geen nieuwe aanvraag moeten indienen. De betrokkene zal evenmin een nieuw dossier moeten aanleggen.

Dit amendement is erop gericht bepaalde preciseringen aan te brengen ten opzichte van het oorspronkelijke wetsvoorstel:

– ten eerste door de in de Nederlandse tekst van het wetsvoorstel gehanteerde terminologie aan te passen (het gaat erom de bewoordingen «*overlevende echtgenoot*» te vervangen door de bewoordingen «*langstlevende echtgenoot*»);

– ensuite en prévoyant des instruments en vue de la réalisation effective des objectifs recherchés en donnant certains pouvoirs au Roi (Il peut tout d'abord déterminer les dates de début et de fin de la suspension du droit à la pension et ensuite déterminer les modalités d'échange d'informations entre les institutions de sécurité sociale).

Mme Greet Van Gool se réfère tout d'abord aux éléments portant justification de son amendement, contenus dans le DOC 51 0207/003. Elle insiste également sur l'importance de l'intervention du Roi quant à l'élaboration d'une communication moderne, permettant un échange de données logique et performant entre les banques de données des différentes institutions de sécurité sociale et répondant aux objectifs de simplification administrative.

Mme Trees Pieters (CD&V) demande des informations supplémentaires quant aux éventuelles conséquences budgétaires de cette proposition de loi.

Le représentant de la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture répond que cette proposition n'implique aucune conséquence budgétaire car il s'agit simplement d'une opération de simplification administrative. Il marque également son accord avec le principe de la proposition et quant à l'adaptation de terminologie proposée dans l'amendement de *Mme Greet Van Gool*.

Mme Trees Pieters (CD&V) attire également l'attention sur une faute dans la version néerlandaise des développements de la proposition de loi initiale. Le terme français «INASTI» (Institut National d'Assurances Sociales pour Travailleurs Indépendants) se traduit par le terme néerlandais «RSVZ» (*Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen*). Le terme «RISVZ» figurant dans la version néerlandaise est donc incorrect.

Mr. Paul Tant, président de la commission (CD&V) souhaite poser la question de l'équité des conditions de traitement entre salariés et indépendants, du point de vue du droit à la pension de survie. Est-il conforme au principe constitutionnel d'égalité des belges devant la loi que la veuve (le veuf) d'un(e) salarié(e) avec qui elle (il) est marié(e) reçoive une pension de survie alors qu'il n'en va pas de même entre cohabitants. Il serait peut-être possible de régler ce problème en accordant également la pension de survie pour le (la) survivant(e) cohabitant(e). On éviterait ainsi que l'adoption de la

– ten tweede door te voorzien in instrumenten ter verwezenlijking van de nagestreefde doelstellingen, te weten door de Koning sommige bevoegdheden te verlenen (in eerste instantie kan Hij de aanvangs- en de einddatum van de schorsing bepalen, en in tweede instantie kan Hij de nadere regels bepalen volgens welke tussen de sociale-zekerheidsinstellingen informatie wordt uitgewisseld).

Mevrouw Van Gool verwijst voorts naar de gegevens in de verantwoording van haar amendement nr. 1 (DOC 51 0207/003). Zij beklemtoont dat voor de Koning een belangrijke rol is weggelegd in de uitbouw van een moderne gegevenscommunicatie, die de performante uitwisseling van correcte gegevens tussen de databanken van de verschillende sociale-zekerheidsinstellingen mogelijk maken en aldus tegemoet komen aan de vooropgestelde doelstellingen inzake administratieve vereenvoudiging.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) verzoekt om bijkomende inlichtingen over de mogelijke budgettaire gevolgen van dit wetsvoorstel.

De vertegenwoordiger van de minister van Middenstand en Landbouw antwoordt dat dit wetsvoorstel helemaal geen weerslag heeft op de begroting, aangezien het louter om een administratieve vereenvoudiging gaat. Hij stemt tevens in met het in het wetsvoorstel naar voren geschoven beginsel, alsook met de terminologische wijziging die in het amendement van mevrouw Geert Van Gool wordt voorgesteld.

Mevrouw Trees Pieters (CD&V) wijst op een fout in de Nederlandse tekst van de toelichting van het oorspronkelijke wetsvoorstel. De Franse afkorting «INASTI» (*Institut National d'Assurances Sociales pour Travailleurs Indépendants*) wordt in het Nederlands vertaald als «RSVZ» (*Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen*). De in de Nederlandse tekst gebruikte afkorting «RISVZ» klopt dus niet.

Voorzitter Paul Tant (CD&V) vraagt of werknemers en zelfstandigen uit het oogpunt van het recht op een overlevingspensioen wel aan gelijke voorwaarden moeten voldoen. Strookt het met het grondwettelijk beginsel van de gelijkheid van de Belgen ten aanzien van de wet dat de weduwe (weduwnaar) van een werknemer met wie zij (hij) gehuwd is een overlevingspensioen krijgt, terwijl zulks niet geldt voor de samenwonenden? Dat knelpunt kan misschien kunnen worden opgelost door ook aan de langstlevende samenwonende een overlevingspensioen toe te kennen. Zodoende zou

proposition vienne confirmer une situation d'inégalité contraire à la constitution.

Mesdames Greet Van Gool (sp.a-spirit), Karine Lalieux (PS), Simonne Creyf (CD&V), Trees Pieters (CD&V) et Anne Barzin (MR) estiment que cette question dépasse le cadre de la proposition de loi, qui concerne exclusivement un problème de simplification administrative; aucun droit nouveau n'étant de ce fait accordé par cette proposition. Elles estiment également que la problématique de l'individualisation des droits fait partie de la problématique plus large des pensions de survie en général, une matière qui dépend de la compétence de la commission des Affaires sociales; en effet, dans l'état actuel des choses, le (la) survivant(e) d'un couple de cohabitants de fait n'a pas droit à une pension de survie.

II — VOTES

L'article 1 est adopté à l'unanimité.

L'amendement de Mme Greet Van Gool, concernant l'article 2, est adopté à l'unanimité.

L'article 2, ainsi amendé, est adopté à l'unanimité.

*
* *

La proposition dans son ensemble est ensuite adoptée à l'unanimité.

Le rapporteur

Anne BARZIN

Le président

Paul TANT

worden voorkomen dat de goedkeuring van het wetsvoorstel een met de Grondwet strijdige situatie van ongelijkheid bevestigt.

Volgens de dames Greet Van Gool (sp.a-spirit), Karine Lalieux (PS), Simonne Creyf (CD&V), Trees Pieters (CD&V) en Anne Barzin (MR) overstijgt die kwestie het kader van het wetsvoorstel, dat uitsluitend betrekking heeft op een aspect van administratieve vereenvoudiging en dat dus geen enkel nieuw recht toekent. Ze zijn ook van mening dat het vraagstuk van de individualisering van de rechten deel uitmaakt van de ruimere problematiek van de overlevingspensioenen in het algemeen. Voor die aangelegenheid is de commissie voor de Sociale Zaken bevoegd. In de huidige stand van zaken heeft de langstlevende van een feitelijk samenwonend koppel immers geen recht op een overlevingspensioen.

II. — STEMMINGEN

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Het amendement van mevrouw Greet Van Gool in verband met artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele aldus geamendeerde wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

Anne BARZIN

De voorzitter,

Paul TANT